

Opgave 1 Zo goud als een garnaal

uit een krant:

Een garnalenkotter uit Arnhemuiden vangt dagelijks duizenden kilo's Hollandse garnalen. Op dit moment zijn ze "goud" waard. De prijzen rijzen de pan uit. "Ik heb dit nog nooit meegemaakt", zegt schipper Rinus. "Verse garnalen zijn kort houdbaar. We brengen onze vangst altijd meteen naar de

visveiling en hopen op een goede prijs. We hadden verwacht ongeveer € 3,50 per kilo te krijgen, nu stopt de veilingklok op € 8." Rinus vermoedt dat de prijsstijging te maken heeft met de verminderde garnalenstand in de Noordzee als gevolg van ongunstige weersomstandigheden.

- 2p 1 Maak van onderstaande zinnen een economisch juiste tekst.
- Hollandse garnalen die op de visveiling worden aangeboden zijn ... (1) ... goederen.
 - Omdat op deze markt veel individuele aanbieders actief zijn en er geen belemmeringen voor nieuwe aanbieders zijn, kan de marktform het best omschreven worden als ... (2) ...
 - De individuele aanbieders, zoals Rinus, kunnen de marktprijs ... (3) ... beïnvloeden.

Kies uit:

bij (1) homogene / heterogene

bij (2) volkomen concurrentie / monopolie / monopolistische concurrentie / oligopolie

bij (3) niet / wel

Gebruik het inleidende krantenfragment en bron 1.

- 1p 2 Welke grafiek geeft het vermoeden van Rinus weer over de oorzaak van de prijsstijging?

Schipper John wil maximaal profiteren van de hoge garnalenprijs. Hij overweegt om te investeren in een technische aanpassing van zijn garnalenkotter, zodat de vangstcapaciteit toeneemt. Met een grotere vangstcapaciteit denkt hij zijn maximale winst te kunnen verhogen.

Gebruik het inleidende krantenfragment en bron 2.

- 3p 3 Bereken met hoeveel procent John de maximale winst denkt te kunnen verhogen als hij de technische aanpassing realiseert.

Rinus vindt de voorgenomen investering van John niet verstandig en doet de volgende uitspraken:

- 1 “De hoge prijs van Hollandse garnalen is waarschijnlijk van korte duur. Veranderingen in vraag en aanbod kunnen via het marktmechanisme zowel tot hogere als tot lagere prijzen leiden.”
- 2 “Als John zijn investering realiseert, mag de prijs van de Hollandse garnaal niet onder de € ... per kilo komen, anders wordt zijn maximale totale winst in de nieuwe situatie lager dan in de oude situatie.”

Gebruik uitspraak 1.

Hieronder staan vijf gebeurtenissen.

- a Roestziekte, die vooral bij kreeften voorkomt, treft nu ook garnalen.
- b Wijting, de natuurlijke vijand van de Hollandse garnaal, is gesignaleerd in de Noordzee.
- c Een deel van de consumenten van Hollandse garnalen is overgestapt op de consumptie van Noorse garnalen.
- d De hoge garnalenprijs trekt nieuwe garnalenvissers aan.
- e Een groot aantal restaurants heeft de Hollandse garnaal van de menukaart gehaald.

- 3p 4 Noteer bij elk van de vijf gebeurtenissen:
- of hierdoor de vraag ofwel het aanbod verandert,
 - of die verandering een stijging ofwel een daling betreft,
 - of de prijs van de Hollandse garnaal vervolgens stijgt ofwel daalt.

Doe het als volgt:

(De uitwerking van de eerste gebeurtenis is voorgedaan.)

- a aanbod daalt → prijs stijgt
- b →
- c →
- d →
- e →

Gebruik uitspraak 2 en bron 2.

- 2p 5 Bereken welke prijs bij uitspraak 2 moet worden ingevuld.